

TRYPTÁZA

Materiál

Sérum

Odber materiálu

Odber krvi za štandardných podmienok

Frekvencia vyšetrenia

1-krát za týždeň

Statim

Nie

Referenčné hodnoty

Priemerná hodnota zdravých osôb je 3,8 µg/l

Pozitívny výsledok > 11,4 µg/l

Interferencie

Nedoporučuje sa vyšetrovať ikterické, lipemické, hemolyzované alebo bakteriálne kontaminované sérum.

Stručný medicínsky význam:

Tryptáza je významným markerom aktivácie mastocytov. Mastocyty môžu byť aktivované IgE závislými i IgE nezávislými mechanizmami. Výsledkom je uvoľnenie množstva mediátorov (histamín, serotonin, heparín, proteázy : **tryptáza**, chymáza, katepsín G) zo sekrečných granúl vnútri bunky. Tryptáza štiepi zložku C3 komplementu, modifikuje rad koagulačných proteínov, aktivuje kalikrein, štiepi kininogen. Zvýšená koncentrácia tryptázy sa objavuje až 15-30 min po stimulácii organizmu alergénom, ale pretrváva v krvi výrazne dlhšie ako histamín. Hladina dosahuje maximum 60-90 min. a pretrváva do 6 hodín po anafylaxii. Medzi procesy indukované tryptázou patrí bronchiálna reaktivita, zvýšenie permeability ciev, angiogenéza, zápal kĺbov/ synovie, proliferácia nádorových buniek, svrbenie. Stanovenie tryptázy má význam v hematológii pri ochoreniach : systémová mastocytóza, hyperozinofilný syndróm, MDS, v imunológii : systémová anafylaxia, alergénová imunoterapia, potravinová a lieková alergia, monitorovanie a liečba astmy, dif.dg aspirín senzitivnej astmy, v dermatológii : chronická urtikária, kožná mastocytóza, exém, psoriáza.

Zvýšené hladiny tryptázy boli zaznamenané pri nasledujúcich stavoch a ochoreniach : zápal/hyperreaktivita, anafylaxia (hodnoty nad 20 µg/l sú typické pre reakciu I.typu), fibróza, artritída, skleróza multiplex, syndróm náhlej smrti dojčiat, psoriáza, atopická dermatitída/idiopatická urtikária (dif. dg : aktívna urtikária – na 50 µg/l, chronické formy mierne zvýšenie – 15 µg/l) Diagnostické kritéria mastocytózy podľa WHO hladina tryptázy trvalo nad 20 µg/l.

Poznámka : 7-11% osôb s alergiou na včely má zvýšenú bazálnu koncentráciu tryptázy a je u nich vyššia pravdepodobnosť závažnej systémovej reakcie po uštipnutí hmyzom. Reakcia na osí jed je prudšia ako na včelí jed.